MAANMITTAUSTA TALLENTAMASSA

ICHC

KESÄ-HEINÄKUUN VAIHTEESSA järjesti Suomen Kartografian Seura 25. Kartografian historian kansainvälisen konferenssin Helsingissä (ICHC = International Conference of the History of Cartography). Konferenssin teemana oli "The Four Elements" eli maa, ilma, tuli ja vesi.

Kartografia-sana tulee kreikan kielestä: chartis = kartta ja graphein = kirjoittaa. Kartografia lasketaan yleisesti maantieteen osa-alueeksi. Näin ollen kartografian harjoittajat eivät ole suinkaan yksinomaan maanmittareita. Maanmittarien vahvuus on maaston mittaaminen ja maastokarttojen laadinta. Sitä mukaa, kun on siirrytty paikkatietoihin ja niiden käsittelyyn ja muokkaamiseen, ovat yhä useammat ammattikunnat ja yliopistotaustaiset osaajat tulleet mukaan. Teemakartat ovat itse asiassa enemmän muiden toimijoiden kuin maanmittarien vahvaa aluetta.

Niinpä tässä konferenssissa oli paikalla paljon muitakin ammattikuntia kuin maanmittareita. Osallistujia oli lähes kaksisataa ja puitteet Helsingin Marina Centerissä olivat hyvät ja sää mainio. Järjestelyt olivat suomalaiseen tapaan erinomaiset. Konferenssin sisältö muodostui luennoista ja eri maista tuoduista historiallisista kartoista. Kävijöille jaettiin pari komeaa historiallisia karttoja koskevaa opusta: *The History of the Nordic Map* (**Ulla Ehrensvärd**, John Nurminen säätiö) ja **Juha Nurmisen** *Collection of World Maps*. Vanhin tunnettu karttahan on babylonialainen savitaulukartta noin vuodelta 2500 ennen ajanlaskumme alkua.

Luentojen kieli oli englanti. Kuuntelin joitakin esityksiä, joista yksi oli kanadalaisen esitys koskien saksalaisten tekemiä etnisiä karttoja (Volkstumskarte) toisen maailmansodan aikana, toinen oli belgialaisen esitys vanhoista kiinalaisista kartoista ja kolmas ranskalaisen esitys Ranskan kuningas Ludvig XIV:n sotakartoista.

Suomen television ohjelmien perusteella on varmaan itse kukin rutinoitunut amerikanenglannin kuuntelija ja ymmärtäjä. Mitä kauemmas tästä aksentista mennään, sitä työläämmäksi ymmärtäminen käy. Ranskalaisen puhuma englanti oli taas kerran sellaista, että vaikka ponnisteli, ei tiennyt oliko puhujan puhe ranskaa vai englantia. Voin tunnustaa, että olipa raskasta seurattavaa.

Näyttelyssä jäin ihmettelemään suurta pylvääseen teipattua maailmankartalta näyttävää karttaa, jonka reunuksiin oli kirjoitettu kiinankielistä tekstiä (kuva), ellei se sitten ollut japania. Koska en ymmärtänyt mitään kirjoituksista, niin kehitin asiasta oman tarinan. Sen mukaan kiinalainen oli lähtenyt kiertämään maailmaa ja törmännyt jossain maapalloa esittävään maailmankarttaan. Kotiin palattuaan hän piirsi ulkomuistista po. maailmankartan ja kirjoitti marginaaliin matkalla oppimiaan asioita. Tällä tarinalla ei taida olla mitään yhteyttä todellisuuteen.

Konferenssia täydensi kansallismuseossa pidetty A. E. Nordenskiöldin karttakokoelman näyttely.

Seuraava konferenssi järjestetään kesäkuun puolessa välissä vuonna 2015 Belgian Antwerpenissä.

Jürgen Grönfors
jurgen.gronfors@luukku.com